

УДК 347.4

**ОСОБЛИВОСТІ СТРАХУВАННЯ
ВІЙСЬКОВИХ РИЗИКІВ ДЛЯ
ПОЛПШЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОГО
КЛІМАТУ В УКРАЇНІ****Олександр ЗАЄЦЬ**кандидат юридичних наук, доцент,
головний науковий співробітникТовариство з обмеженою відповідальністю
«Незалежні фахові експертизи» (Київ)<https://orcid.org/0000-0002-4426-5241>

Майже в усі історичні епохи робилися спроби зменшити страждання, спричинені збройними конфліктами. Збройна агресія Російської Федерації проти України, яка почалася з окупації Криму в лютому-березні 2014 року, гібридна війна на Донбасі з квітня 2014 року та відкрите повномасштабне збройне вторгнення 24 лютого 2022 року, не є винятком. Ця агресія супроводжується безпрецедентним знищенням мирного українського населення, в тому числі дітей, знищення українських міст, культурних і духовних цінностей змушує керівництво країни та простих людей, у пошуках міжнародного захисту, справедливості та покарання агресора, апелювати до норм міжнародного права, щодо пошуку механізмів відшкодування збитків, завданих з використанням можливостей інституту страхування.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Ознайомлення із зарубіжним досвідом ведення міжнародного страхового бізнесу дозволить сформулювати передумови реалізації стратегічного курсу України на інтеграцію у світовий економічний простір. Адже функціонування страхового ринку України в умовах посилення глобалізаційних та інтеграційних процесів, тенденцій концентрації капіталу у фінансовому секторі економіки визначає необхідність удосконалення методичного забезпечення функціонування системи ризик-менеджменту

UDC 347.4

**FEATURES OF MILITARY RISKS
INSURANCE FOR IMPROVING
INVESTMENT CLIMATE IN
UKRAINE****Oleksandr ZAIETS**Candidate of Law Sciences (Ph.D.), Associate
Professor, Chief ResearcherLimited Liability Company
«Independent professional expertises» (Kyiv)

In almost all historical eras there have been attempts to reduce the misery caused by armed conflicts. The armed aggression of the Russian Federation against Ukraine, which began with the occupation of Crimea in February-March 2014, the hybrid war in Donbas since April 2014, and the open full-scale armed invasion on February 24, 2022, is not an exception, and is accompanied by an unprecedented destruction of the Ukrainian civilian population, including children, the destruction of Ukrainian cities, cultural and spiritual values forces the leadership of the country and ordinary people, in search of international protection, justice and punishment of the aggressor, to appeal to the norms of international law, regarding the search for compensation mechanisms for damages caused by using the possibilities of the insurance institute.

Highlighting previously unresolved parts of the overall problem. Acquaintance with the foreign experience of conducting international insurance business will allow to form the prerequisites for the implementation of Ukraine's strategic course for integration into the global economic space. After all, the functioning of the insurance market of Ukraine in conditions of strengthening globalization and integration processes, trends of capital concentration in the financial sector of the economy determines the need to improve the methodical support of the functioning of

в страхових компаніях з урахуванням світового досвіду та військової агресії з боку Російської Федерації.

Формулювання цілей дослідження (постановка завдання). Метою статті є сприяння формуванню фундаментальних знань щодо особливостей ведення міжнародного страхового бізнесу та функціонування інституту страхування військових ризиків його проблем і сучасних тенденцій, організаційно-правових та фінансово-економічних основ діяльності та особливостей реалізації міжнародних видів страхування і перестраховування для фінансування військових ризиків, міжнародного досвіду використання фінансових інструментів, форм взаємодії страхового ринку та ринку капіталу, основ діяльності банківсько-страхових груп як інститутів міжнародного страхового ринку.

Виклад основних результатів. Імплементация норм міжнародного права охоплює різні сфери діяльності, починаючи від прийняття законодавчих заходів і завершуючи практичними питаннями, наприклад, впровадження певних методів і засобів відшкодування завданих збитків.

Інститут страхування від воєнних ризиків бере свій початок із законодавства часів Першої світової війни, коли було створено агенцію для доповнення неадекватного страхування від воєнних ризиків, яке тоді було доступне на ринку комерційного страхування. Це агентство – Бюро страхування військових ризиків – мало повноваження страхувати американські судна, фрахт, вантаж і екіпаж від збитків або збитків, спричинених ризиками війни. Згодом це агентство було скасовано, і його функції щодо торговельного судноплавства почала виконувати Морська адміністрація, Департамент торгівлі.

Ризик – це поняття, універсальне в повсякденному вживанні. Це просто вираження потенціалу певної дії призвести до певної втрати. Ризик – це поєднання ймовірності події та її наслідків. усвідомлення наслідків різних дій чи подій є явно необхідним для прийняття обґрунтованих рішень щодо громадської безпеки. Якщо відбудеться розплавлення активної зони ядерного реактора, відбу-

the risk management system in insurance companies, taking into account world experience and military aggression from the Russian Federation.

Formulation of research goals (setting the task). The purpose of the article is to contribute to the formation of fundamental knowledge regarding the peculiarities of conducting international insurance business and the functioning of the military risk insurance institute, its problems and modern trends, organizational-legal and financial-economic bases of activity and peculiarities of the implementation of international types of insurance and reinsurance for financing military risks, international experience of using financial instruments, forms of interaction between the insurance market and the capital market, the foundations of banking and insurance groups as institutions of the international insurance market.

Summary of the main results. The implementation of the norms of international law covers various spheres of activity, starting from the adoption of legislative measures and ending with practical issues, for example, the implementation of certain methods and means of compensation for damages.

The War Insurance Institute traces its origins to World War I legislation that created the agency to supplement the inadequate war insurance then available in the commercial insurance market. This agency, the Bureau of War Risk Insurance, had the authority to insure American vessels, freight, cargo, and crew against loss or damage caused by the risks of war. This agency was later abolished and its merchant shipping functions were taken over by the Maritime Administration, Department of Commerce.

Risk is a concept that is universal in everyday use. It is simply an expression of the potential of a certain action to result in a certain loss. Risk is a combination of the probability of an event and its consequences. awareness of the consequences of various actions or events is clearly necessary to make informed decisions about public safety. If the core of a nuclear

деться масовий викид радіоактивності. Навіть якби це було стримано на атомній станції, громадська травма спричинила б тиск на закриття атомної промисловості, як це сталося в Японії. Ця ключова парадигма, яка висвітлювалася в літературі про ризики понад півстоліття, показує, що усвідомлення ймовірності несприятливої події також має бути важливим для тих, хто приймає рішення.

Страховання військових ризиків – це страховий поліс, який забезпечує фінансовий захист страхувальника від збитків внаслідок таких подій, як вторгнення, повстання, заворушення, страйки, революції, військові перевороти та тероризм.

Можливості страхових компаній також обмежені в контексті відшкодування збитків від бойових дій. Уряду України слід працювати над цим комплексним питанням. Здійснювати роботу щодо оцінки втрат, які вже завдані чи можуть бути завдані в майбутньому, щоб мати підстави для притягнення агресора до відповідальності. Російська Федерація має заплатити. Також механізм потребує залучення міжнародної допомоги для створення Фонду, з якого будуть виплачуватися компенсації. Створення такого Фонду гарантує покриття втрат транспортних засобів – вагонів, літаків, барж тощо.

Висновки. Страховання військових ризиків – це покриття збитків, що виникли внаслідок таких подій, як війна, вторгнення, повстання, заворушення, страйки та тероризм; страховання військових ризиків пропонується як окремий поліс, оскільки виключено зі стандартних страхових полісів через високі ризики; компанії, що працюють у країнах високого ризику, є хорошими кандидатами на страховання військових ризиків. Страховання військових ризиків часто виключається зі стандартних полісів через нездатність страхових компаній точно передбачити збитки і, отже, стягувати відповідні премії.

Ключові слова: агресія, окупація, гібридна війна, інститут страхування, страхування військових ризиків, страховий ринок

reactor melts down, there will be a massive release of radioactivity. Even if it were contained to a nuclear plant, the public trauma would cause pressure to shut down the nuclear industry, as happened in Japan. This key paradigm, which has been highlighted in the risk literature for more than half a century, shows that awareness of the probability of an adverse event should also be important to decision makers.

War risk insurance is an insurance policy that provides financial protection to the policyholder against losses due to events such as invasions, insurrections, riots, strikes, revolutions, military coups and terrorism.

Conclusions. The possibilities of insurance companies are also limited in the context of compensation for losses from hostilities. The Government of Ukraine should work on this complex issue. Carry out work on the assessment of losses that have already been caused or may be caused in the future in order to have grounds for bringing the aggressor to justice. The Russian Federation must pay. Also, the mechanism needs to attract international assistance to create a Fund from which compensation will be paid. The creation of such a Fund guarantees the coverage of losses of vehicles - wagons, planes, barges, etc.

The Institute of Military Risk Insurance needs to focus on the following conclusions: military risk insurance is the coverage of losses arising from such events as war, invasion, insurrection, riots, strikes and terrorism; military risk insurance is offered as a separate policy, as it is excluded from standard insurance policies due to high risks; companies operating in high-risk countries are good candidates for military risk insurance; military risk insurance is often excluded from standard policies due to the inability of insurance companies to accurately predict losses and, therefore, charge appropriate premiums.

Keywords: aggression, occupation, the hybrid war, the insurance institute, military risk insurance, insurance market

Постановка проблеми та її зв'язок із важливими науковими та практичними завданнями. Майже в усі історичні епохи були спроби зменшити нещастя, заподіювані збройними конфліктами. Не є виключенням збройна агресія Російської Федерації проти України, яка розпочалася з окупації Криму в лютому-березні 2014 р., гібридної війни на Донбасі – з квітня 2014 р. та відкритого повномасштабного збройного вторгнення 24 лютого 2022 р. і супроводжується безпрецедентним знищенням українського цивільного населення, включаючи дітей, руйнуванням українських міст, культурних і духовних цінностей змушує керівництво країни і звичайних людей, в пошуках міжнародного захисту, справедливості та покарання агресора, апелювати до норм міжнародного права, щодо пошуків механізмів відшкодування завданих збитків через використання можливостей інституту страхування.

Це безумовно, вимагає підвищення ефективності застосування на практиці норм, що становлять його основу. Інакше кажучи, слід забезпечити належну імплементацію норм Європейського законодавства до національної системи права. Переважно імплементація норм міжнародного права є прерогативою суверенних держав, що використовують для цього внутрішній організаційно-правовий механізм. Водночас сфера міжнародно-правового регулювання часто охоплює питання, розв'язання яких неможливе за допомогою національних заходів. Наявність цих двох складових формує механізм імплементації норм міжнародного права.

Аналіз останніх публікацій по проблемі. Дослідженню основних аспектів визначення сутності безпеки, зокрема у розрізі фінансової стійкості страхових організацій та відповідних загроз присвячено наукові праці Александрової М., Базилевича В., Заруби О., Осадеця С., Плиси В. та ін. Проте, особливої актуальності набуває дослідження інституту страхування військових ризиків, оскільки негативні наслідки економічної кризи в Україні призвели до деструкції у соціальній сфері.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Ознайомлення із зарубіжним досвідом ведення міжнародного страхового бізнесу дозволить сформулювати передумови реалізації стратегічного курсу України на інтеграцію у світовий економічний простір. Адже функціонування страхового ринку України в умовах посилення глобалізаційних та інтеграційних процесів, тенденцій концентрації капіталу у фінансовому секторі економіки визначає необхідність удосконалення методичного забезпечення функціонування системи ризик-менеджменту в страхових компаніях з урахуванням світового досвіду та військової агресії з боку Російської Федерації.

Метою статті є сприяння формуванню фундаментальних знань щодо особливостей ведення міжнародного страхового бізнесу та функціонування інституту страхування військових ризиків його проблем і сучасних тенденцій, організаційно-правових та фінансово-економічних основ діяльності та особливостей реалізації міжнародних видів страхування і перестраховування для фінансування військових ризиків, міжнародного досвіду використання фінансових інструментів, форм взаємодії страхового ринку та ринку капіталу, основ діяльності банківсько-страхових груп як інститутів міжнародного страхового ринку.

Виклад основних результатів та їх обґрунтування. Імплементація норм міжнародного права охоплює різні сфери діяльності, починаючи від прийняття законодавчих заходів і завершуючи практичними питаннями, наприклад, впровадження певних методів і засобів відшкодування завданих збитків. Зазначимо, що механізм імплементації норм міжнародного права має ряд особливостей, які зумовлені факторами, як правового (юридична природа зобов'язань, що впливають зі специфіки предмета правового регулювання міжнародного права, а також його відмінності з точки зору матеріальної сфери застосування в часі та стосовно кола осіб), так і економічного характеру, які значною мірою впливають на ефективність правового регулювання, а отже і захист прав та свобод особи під час збройного конфлікту [1, с. 62].

Саме тому з моменту виникнення міжнародне право шукає механізми, які дали б змогу забезпечити максимальну ефективність імплементації його норм до національного законодавства. Частково воно запозичило механізми імплементації характерні для міжнародного

права загалом. Так, в основі існуючого механізму імплементації норм міжнародного права лежить принцип «*pacta sunt servanda*» – (з латинського «договори повинні дотримуватися») – принцип дозволяє забезпечити передбачуваність, яка, зрештою, вигідна учасникам договору, оскільки дозволяє чітко планувати дії та витратити мінімум сил на підстраховку. У міжнародному праві принцип було закріплено у Статуті ООН [2], Віденській конвенції про право міжнародних договорів [3; 4] та відомий як Принцип сумлінного виконання зобов'язань з міжнародного права.

Події 24 лютого 2022 року підвищили свідомість вразливості сучасного суспільства перед атаками з джерел, які раніше не передбачалися. Зараз, як ніколи, торгівля є джерелом життя глобальної економіки. Товари, вироблені в Європі, представлені на полицях магазинів по всій території України. Ліки, вироблені в Європі, є в аптеках кожної області України. Як показали останні коливання цін, ціни на дизельне паливо та бензин базуються на вартості імпортової нафти. Якщо переважає війна або загроза війни, міжнародна торгівля все одно продовжується, хоча й дещо зменшеними темпами, і вантажовідправники потребують певної форми захисту своїх товарів під час транзиту.

Інститут страхування від воєнних ризиків бере свій початок із законодавства часів Першої світової війни, коли було створено агенцію для доповнення неадекватного страхування від воєнних ризиків, яке тоді було доступне на ринку комерційного страхування. Це агентство – Бюро страхування військових ризиків – мало повноваження страхувати американські судна, фрахт, вантаж і екіпаж від збитків або збитків, спричинених ризиками війни. Згодом це агентство було скасовано, і його функції щодо торговельного судноплавства почала виконувати Морська адміністрація, Департамент торгівлі.

Через значні збитки, яких зазнали американські морські страховики на ранніх етапах Другої світової війни, у 1942 році Федеральний уряд США запровадив програму відшкодування за воєнний ризик, щоб запобігти зриву водної торгівлі шляхом забезпечення захисту судовласників і запобігання невинуватим збільшенню ставок страхування. Ця програма відшкодування закінчилася після припинення бойових дій Другої світової війни, і комерційні страховики повернулися до сфери воєнних ризиків [5].

До терактів 11 вересня 2001 р. у Світовому торговому центрі та Пентагоні страхування від тероризму зазвичай включалося до загальних страхових полісів без додаткових витрат для страхувальників. Після терактів освітлення стало непомірно дорогим, якщо взагалі пропонувалося. У відповідь Конгрес США ухвалив у 2002 році Закон про страхування ризиків тероризму (TRIA). Спочатку TRIA створювалася як тимчасова трирічна федеральна програма, що дозволяє федеральному уряду ділити грошові втрати зі страховиками через втрати комерційної власності/нещасні випадки (P/C) внаслідок терористичної атаки. З того часу він продовжувався чотири рази: у 2005, 2007, 2015 та 2019 роках. Термін дії поточної повторної авторизації спливає 31 грудня 2027 року. TRIA вимагає, щоб страховики надавали страхування від тероризму комерційним страхувальникам, але не вимагає від страхувальників купувати його.

Ризик – це поняття, універсальне в повсякденному вживанні. Це просто вираження потенціалу певної дії призвести до певної втрати. Але ризик також має конкретне та точне технічне визначення серед професійних аналітиків ризику. Ризик – це поєднання ймовірності події та її наслідків. усвідомлення наслідків різних дій чи подій є явно необхідним для прийняття обґрунтованих рішень щодо громадської безпеки. Якщо відбудеться розплавлення активної зони ядерного реактора, відбудеться масовий викид радіоактивності. Навіть якби це було стримано на атомній станції, громадська травма спричинила б тиск на закриття атомної промисловості, як це сталося в Японії. Ця ключова парадигма, яка висвітлювалася в літературі про ризики понад півстоліття, показує, що усвідомлення ймовірності несприятливої події також має бути важливим для тих, хто приймає рішення.

Страхування військових ризиків – це страховий поліс, який забезпечує фінансовий захист страхувальника від збитків внаслідок таких подій, як вторгнення, повстання, заворушення, страйки, революції, військові перевороти та тероризм.

Ті організації, які наражаються на ризик можливих раптових і насильницьких політичних потрясінь, є хорошими клієнтами для страхування військових ризиків. Наприклад, компанії, які працюють у політично нестабільних частинах світу, схильні до підвищеного ризику втрат у результаті військових дій. Страхування військових ризиків може покривати такі небезпеки, як викрадення людей та отримання викупу, саботаж, екстрена евакуація, травми робітників, тривала непрацездатність, а також втрата чи пошкодження майна та вантажу [6]. Поліси страхування автомобілів, домовласників, орендарів, комерційної нерухомості, страхування від пожеж та життя часто мають винятки на випадок війни. З цими винятками поліс не компенсуватиме втрати від подій, пов'язаних із війною. Оскільки стандартний страховий поліс може виключати військовий ризик, іноді можна придбати окремий страховий поліс.

Крім того, деякі правила можуть покривати скасування заходів через війну. Є поліси страхування військових ризиків, які включають терористичні акти, але інші вважають тероризм та війну двома окремими категоріями небезпек. Деякі країни можуть вимагати від авіакомпаній застрахувати себе від військових ризиків, перш ніж вони зможуть працювати у своєму повітряному просторі або використовувати аеропорти.

Галузі в авіаційній та морській сферах можуть мати конкретніші варіанти військового страхування, розроблені з урахуванням їх конкретних потреб. Наприклад, страхування від військових ризиків може компенсувати судовласнику повну вартість судна у випадках, коли уряд захоплює судно. Якщо військові дії змушують судно тимчасово затримуватися, страхування військових ризиків може покрити цю втрату часу.

Складність зі страхуванням військових ризиків полягає у нездатності страхової компанії точно оцінити можливий результат збитків і, отже, розрахувати відповідні страхові внески. Крім того, шкода від війни або пов'язаної з нею діяльності може бути настільки величезною і непередбачуваною, що навіть високих премій може бути недостатньо для покриття шкоди, за яку несуть відповідальність страхові компанії. Це робить військове страхування невідомою величиною для страхових компаній з високим ризиком того, що поліс військового страхування може призвести до неплатоспроможності.

Ризики, визначені у зв'язку з війною, включають прямі збитки від андеррайтингу, швидке зростання цін, уповільнення економічного зростання, волатильність фінансового ринку та потенціал шоків активів. Але ці результати подібні до наслідків інших недавніх криз, таких як пандемія COVID-19 і фінансова криза, з яких міжнародний ринок перестраховування вийшов «відносно неушкодженим».

Розглядаючи насамперед прямі ризики, ризики андеррайтингу та інвестицій, пов'язані з війною в Україні, наразі обмежені та здаються керованими. Навіть для глобальних страховиків майна та відповідальності, які діють в Україні, оцінки ризиків місцевих активів і страхових зобов'язань становлять менше 2% від загального скоригованого капіталу, а для перестраховиків – менше 1%. Страхові виплати будуть обмежені головним чином спеціалізованим ринком, причому відкриті лінії включають політичне насильство, політичний ризик, кіберризик, покриття військових ризиків авіації та морські/вантажні галузі, енергетичні та торгові кредити, більшість з яких значною мірою зосереджені на ринку Lloyd's.

Інша проблема, яка викликає занепокоєння, – це рівень інфляції, який, як очікується, зросте через високі ціни на енергоносії, а це означає, що зростання витрат може посилити серйозні втрати та зменшити прибуток у вже постраждалих областях ринку.

Однак страховий ринок традиційно працював краще під час високої інфляції, зумовленої більш високими цінами та прибутковістю від інвестицій. І, незважаючи на дуже нестабільну макроекономічну ситуацію, страховий сектор буде продовжувати отримувати вигоду від зростання премій.

Незважаючи на втрату доходів від премій на місцевому або окремому рівні бізнесу, ця тенденція збережеться у 2022 році, навіть якщо економічне зростання буде призупинене.

Можливості страхових компаній також обмежені в контексті відшкодування збитків від бойових дій. Уряду України слід працювати над цим комплексним питанням. Здійснювати

роботу щодо оцінки втрат, які вже завдані чи можуть бути завдані в майбутньому, щоб мати підстави для притягнення агресора до відповідальності. Російська Федерація має заплатити. Також механізм потребує залучення міжнародної допомоги для створення Фонду, з якого будуть виплачуватися компенсації. Створення такого Фонду гарантує покриття втрат транспортних засобів – вагонів, літаків, барж тощо.

Про необхідність державних програм страхування інвестицій, які б покривали військові ризики та їх важливість для бізнесу. Такою програмою та механізмом відшкодування збитків може стати створення трастового фонду із залученням міжнародних організацій. Що стосується компенсації вже завданих військовою агресією збитків, то наразі відсутній єдиний спосіб, який став би ефективним для кожного випадку завдання такої шкоди. Проте, деякими механізмами варто скористатись вже зараз, зокрема мова йде про звернення до Європейського суду з прав людини. У ЄСПЛ обмежений строк подачі звернення, тому громадяни мають вже готувати необхідний пакет документів, якщо є намір скористатися цим механізмом.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Отже, підводячи підсумки дослідження інституту страхування військових ризиків потрібно сфокусуватись на наступних висновках:

- страхування військових ризиків – це покриття збитків, що виникли внаслідок таких подій, як війна, вторгнення, повстання, заворушення, страйки та тероризм;
- страхування військових ризиків пропонується як окремий поліс, оскільки воно виключене зі стандартних страхових полісів через високі ризики;
- компанії, які працюють у країнах із високим рівнем ризику, є хорошими кандидатами на страхування від військових ризиків;
- страхування військових ризиків часто виключається зі стандартних полісів через нездатність страхових компаній точно прогнозувати збитки і, отже, стягувати відповідні премії.

Підсумовуючи, слід відзначити, що міжнародне право виробило особливий механізм імплементації норм цієї галузі. При цьому, цей механізм охоплює як національний так і міжнародний рівень, і включає нормативний і інституційний компоненти.

Посилання:

1. Haverdovskyi A.S. (1980) Ymplementatsiya norm mezhdunarodnoho prava [Implementation of the norms of international law]. Kyiv, 1980. P. 62. (In Ukrainian)
2. Statut Orhanizatsii Obiednanykh Natsii vid 26 chervnia 1945 r. [Charter of the United Nations of June 26, 1945] URL: <http://www.un.org/ru/documents/charter/> (In Ukrainian)
3. Videnska konventsiiia pro pravo mizhnarodnykh dohovoriv vid 23 travnia 1969 r. [Vienna Convention on the Law of International Treaties of May 23, 1969]. Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainiskoi RSR [Information of the Verkhovna Rada of the Ukrainian SSR]. 1986. № 17. St. 343. (In Ukrainian)
4. Zakon Ukrainy "Pro mizhnarodni dohovory" vid 29 chervnia 2004 r. [Law of Ukraine "On International Treaties" dated June 29, 2004]. Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy [Information of the Verkhovna Rada of Ukraine]. 2004. № 50. St. 540. (In Ukrainian)
5. Laternzer Hans. Vtoraia myrovaia voyna y pravo [The Second World War and Law]. URL: http://warrax.net/53/war_law.htm (In Russian)
6. Dodatkovyi protokol do Zhenevskykh konventsii vid 12 serpnia 1949 roku, shcho stosuietsia zakhystu zhertv zbroinykh konfliktiv nemizhnarodnoho kharakteru (Protokol II), vid 8 chervnia 1977 roku [Additional Protocol to the Geneva Conventions of August 12, 1949, relating to the Protection of Victims of Armed Conflicts of a Non-International Character (Protocol II), dated June 8, 1977]. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_200#Text (In Ukrainian)
7. Burkynskyi B.V., Nikishyna O.V. (2020) Metodychni rekomendatsii do kompleksnoi otsinky dominant investytsiino-innovatsiinoi polityky pryrodokorystuvannia natsionalnoi ekonomiky: nauk. dopovid [Methodological recommendations for a comprehensive assessment of the dominant investment and innovation policy of nature use of the national economy: Science. report]. NAN Ukrainy, In-t probl. rynku ta ekon.-ekol. doslidzh [National Academy of Sciences of Ukraine, Institute of Prob. market and economic-ecological research]. Odesa: IPREED NANU, 2020. 192 p. (In Ukrainian)
8. Zaiets O.M. (2014) Strakhove pravo Ukrainy: navchalnyi posibnyk [Insurance law of Ukraine: study

guide]. MVS Ukrainy, Luhan. derzh. un-t vnutr. sprav im. E.O. Didorenka [Ministry of Internal Affairs of Ukraine, Luhan. state University of Internal Affairs affairs named after E.O. Didorenko]. Luhansk: RVV LDUVS im. E.O. Didorenka, 2014. 288 p. (In Ukrainian)

Статтю було подано
Статтю було прийнято

11.06.2024
05.07.2024

The article was submitted
The article was accepted

НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ
ПРИВАТНОГО ПРАВА І ПІДПРИЄМНИЦТВА
ІМЕНІ АКАДЕМІКА Ф. Г. БУРЧАКА
НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ ПРАВОВИХ НАУК УКРАЇНИ

081 «Право»
293 «Міжнародне право»

ПРИВАТНЕ ПРАВО І ПІДПРИЄМНИЦТВО

Збірник наукових праць

Випуск 24

Частина 2

Присвячена світлій пам'яті проф. В. А. Васильєвої

КИЇВ 2024

Засновник:

Науково-дослідний інститут приватного права і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака Національної академії правових наук України

Приватне право і підприємництво. Збірник наукових праць. 2024 Вип. 24. Ч. 2 / Редкол.: Крупчан О. Д. (гол. ред.) та ін. К.: Науково-дослідний інститут приватного права і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака Національної академії правових наук України, 2024. 225 с.

Всебічно аналізуються та узагальнюються теоретико-методологічні підходи до розуміння приватного права в умовах правової держави, розкриваються актуальні питання цивільного права та цивільного процесу. Значна увага приділяється питанням розвитку договірних правовідносин, розглядаються проблеми сучасного житлового права. Досліджуються актуальні проблеми господарського права. Суттєва увага приділяється проблемам міжнародного приватного права.

Для вчених-правознавців, викладачів, докторантів, працівників органів державної влади та місцевого самоврядування, усіх, хто цікавиться розвитком наукової думки в юридичній галузі.

Затверджено до друку вченою радою Науково-дослідного інституту приватного права і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака НАПрН України (протокол № 4 від 27 березня 2024 р.)

Редакційна рада:

Ольга БАКАЛІНСЬКА, Юрій БУРИЛО, Оксана ВІННИК, Микола ГАЛЯНТИЧ, Богдан ДЕРЕВ'ЯНКО Володимирович, Юрій ЗАЙКА, Олег ЗАЙЧУК, В'ячеслав КОМАРОВ, Василь КОСТИЦЬКИЙ, Віталій КОРОЛЕНКО, Володимир КОРОЛЬ, Олександр КРУПЧАН, Віталій МАХІНЧУК, Галина МИРОНОВА, Володимир ПРИМАК, Михайло ТЕПЛОК, Олена ШТЕФАН

Редакційна колегія:

Олександр КРУПЧАН (гол. ред.), Володимир БОБРИК, Микола ГАЛЯНТИЧ, Олена ГОНЧАРЕНКО, Юрій ЗАЙКА, Іван КАЛАУР, Анатолій КОСТРУБА, Володимир КОРОЛЬ, Жабба МАТЕУШ, Віталій МАХІНЧУК, Наталія МИРОНЕНКО, Дмитрій ПОСТОВАН, Вільям САЙМОНС, Тетяна ПОПОВИЧ (відп. секр.), Олена ШТЕФАН, Валентин ЩЕРБИНА

На підставі Наказу Міністерства освіти та науки України № 894 від 10.10.2022 р. (Додаток 2) журнал внесений до переліку фахових видань категорії "Б" у галузі юридичних наук (081 "Право", 293 "Міжнародне право").

Журнал включено до міжнародної наукометричної бази Index Copernicus International (Республіка Польща).

Статті у виданні перевірені на наявність плагіату за допомогою програмного забезпечення Unipheck.

Офіційний сайт: ppr-journal.kiev.ua

Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу Науково-дослідного інституту приватного права і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака НАПрН України забороняється.

За достовірність інформації, що міститься в друкованих матеріалах, несуть відповідальність автори.

Надруковані в інших виданнях матеріали до розгляду не приймаються.

У передрукованих публікаціях посилання на «Приватне право і підприємництво» обов'язкове.

<https://doi.org/10.32849/2409-9201.2024.24>

Адреса редколегії: 01042, Київ, вул. М. Раєвського, 23-А, а/с 136

www.ndippp.gov.ua

ndippp@adamant.net

Зміст

Валентина Антонівна Васильєва – Людина епоха: Вчитель, Науковець, Управлінець	7-8
Спогади колективу про науковий шлях і здобутки Валентини Антонівни Васильєвої у Науково-дослідному інституті приватного права і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака НАПрН України	9-13
Олеся БАТРИН Державні гарантії розвитку медичного страхування в Україні	14-19
Олена БЕЛЯНЕВИЧ Припинення зобов'язання зарахуванням	20-27
Ірина БЕРЕСТОВА Реалізація юридичними особами засобів юридичного захисту: вплив порядку утворення на вичерпність засобів	28-36
Оксана ВІННИК Роль корпоративної (інституційної) форми державно-приватного партнерства у справі стратегічного інвестування: проблеми вдосконалення правового регулювання	37-44
Наталія ВІНТОНЯК Спільна сумісна власність подружжя та корпоративні права	45-50
Оксана ГНАТІВ Застосування принципу свободи договору у недоговірних зобов'язаннях за цивільним законодавством України	51-56
Олена ГОНЧАРЕНКО Основні недоліки законопроектів у сфері господарювання в умовах правового режиму воєнного стану	57-65
Віктор ГОРЄВ Захист майнових інтересів учасника товариства з обмеженою відповідальністю у разі вчинення виконавчим органом збиткового (протиправного) правочину	66-71
Марія ГУДИМА-ПІДВЕРБЕЦЬКА, Мирослава ГУДИМА Юридична особа корпоративного типу: в пошуках єдиної термінології	72-79

Content

Valentina Antonivna Vasilieva – Man of the era: Teacher, Scientist, Administrator	
Memories of the team about the scientific path and achievements of Valentina Antonivna Vasyliieva at the Academician F.H. Burchak Scientific Research Institute of Private Law and Entrepreneurship of the NALS of Ukraine	
Olesya BATRYN State guarantees for the development of medical insurance in Ukraine	
Olena BELIANEVYCH Termination of the obligation by set-off	
Iryna BERESTOVA Implementation by legal entities legal remedies: influence of the order of creation on the exhaustion of resources	
Oksana VINNYK The role of the corporate (institutional) form of public-private partnership in strategic investment: problems of legal improvement	
Nataliia VINTONIAK Marital joint property and corporate rights	
Oksana HNATIV Application of the principle of freedom of contract in non-contractual obligations under the civil legislation of Ukraine	
Olena HONCHARENKO The main defects of the draft laws in the sphere of economic activity in the conditions of the legal regime of the martial state	
Viktor HORIEV Protection of property interests of a shareholder of a limited liability company in case of a harmful (illegal) transaction by the executive body	
Mariia GUDYMA-PIDVERBETSKA, Myroslava GUDYMA Legal entity of the corporate type: in search of a unified terminology	

Ліна ДОРОШЕНКО Конфіденційність корпоративного договору як чинник його популяризації в бізнес-середовищі	80-86	Lina DOROSHENKO Confidentiality of a corporate agreement as a factor of its popularization in the business environment
Олександр ЗАЄЦЬ Особливості страхування військових ризиків для поліпшення інвестиційного клімату в Україні	87-94	Oleksandr ZAIETS Features of military risks insurance for improving investment climate in Ukraine
Юрій ЗАЙКА Житло як об'єкт спадкового договору	95-100	Yuriy ZAIKA Housing as the object of inheritance agreement
Алла ЗЕЛІСКО Правове регулювання наукових парків: крізь призму корпоративістики	101-107	Alla ZELISKO Legal regulation of science parks: through the prism of corporatism
Ольга ЗОЗУЛЯК, Вікторія КУЗИК Окремі аспекти правового регулювання членських правовідносин у непідприємницьких товариствах	108-115	Olga ZOZULIAK, Victoriia KUZYK Certain aspects of legal regulation of membership relations in non-entrepreneurial societies
Іван КАЛАУР Марія ГУДИМА-ПІДВЕРБЕЦЬКА Юридична природа цінних паперів: концептуальні основи та нові погляди	116-125	Ivan KALAUUR Mariia GUDYMA-PIDVERBETSKA Legal Nature of Securities: Conceptual Basis and New Views
Олександр КОВАЛИШИН Приватизація як чинник формування корпоративної власності України	126-132	Oleksandr KOVALYSHYN Privatization as a factor in the formation of the structure of corporate ownership in Ukraine
Ольга КОВАЛЬЧУК Онлайн-медіація в цифровізації правосуддя	133-138	Olga KOVALCHUK Online mediation in the digitalization of justice
Іван КОСТИВ Доктрина «venire contra factum proprium» (заборона суперечливої поведінки) в приватному праві: зміст та особливості застосування	139-144	Ivan KOSTIV The doctrine of «venire contra factum proprium» (prohibition of contradictory behavior) in private law: content and features of application
Володимир КОЧИН Установа, заклад, фундація: фокуси з колами чи логічні операції з поняттями	145-152	Volodymyr KOCHYN Ustanova, zaklad, fundatsiia: tricks with circles or logical operations with concepts
Оксана КРИЛОВА Правове регулювання переговорної процедури закупівлі, придбання товарів (робіт та послуг) без проведення закупівель в електронній системі закупівель в період дії правового режиму воєнного стану в Україні: проблематика реалізації обов'язку документального обґрунтування підстав застосування	153-161	Oksana KRYLOVA Legal regulation of the negotiation procedure of procurement, purchase of goods (works and services) without procurement in the electronic procurement system during the period of martial law in Ukraine: issues of implementation of the obligation to document the grounds for application

Марія ЛОГВИНОВА Інтерес у сімейному праві: виклики чи стабільність доктрини	162-169	Mariia LOHVINOVA Interest in Family Law: Challenges or Stability of the Doctrine
Олена ПЕРЕПЕЛИНСЬКА Концептуальне розмежування термінів «регулювання» та «саморегулювання»	170-175	Olena PEREPELYNSKA Conceptual delimitation of terms “regulation” and “self-regulation”
Олег ПОЛТАВСЬКИЙ Законодавчо визначені вимоги до комерційного посередництва та представництва	176-183	Oleg POLTAVSKYY Legally defined requirements for commercial mediation and representation
Людмила РОМАНОВСЬКА Порівняльно-правовий концепт: експерт з питань права та експерт з оцінки відповідності (незалежної фахової експертизи)	184-194	Liudmyla ROMANOVSKA Comparative legal concept: legal expert and conformity assessment expert (independent professional expertise)
Ліліана СІЩУК Навігація у корпоративному управлінні: роль корпоративних прав	195-203	Liliana SISHCHUK Navigation in corporate governance: the role of corporate law
Владислав ТЕРЕМЕЦЬКИЙ, Людмила БІЛІНСЬКА Використання адвокатом медіативних технік та інструментів у кримінальному провадженні	204-212	Vladyslav TEREMETSKYI, Liudmyla BILINSKA Defence attorney's use of mediation techniques and instruments within criminal proceedings
Сергій ТЕРЕЩЕНКО Розширення взаємодії державних партнерів із приватними як об'єктивний фактор законотворення	213-218	Serhii TERESHCHENKO Expanding the interaction of public partners with private partners as an objective factor of legislation
Ольга ШАПОВАЛОВА Напрямки дослідження трудо-правового механізму адаптації ветеранів війни до цивільного життя	219-225	Olha SHAPOVALOVA Research directions of the labor-legal mechanism of adaptation of war veterans to civilian life

Перелік наукових статей випуску 24

List of scientific articles of issue 24

Частина 1

Part 1

Оксана ВІННИК
Законодавча складова проблеми Євроінтеграції
(окремі аспекти)	8-15	Oksana VINNYK
Legislative Component of the Problem of
European Integration (Separate Aspects)
Олександр ГАЙДУЛІН,
Олена ПЕРЕПЕЛИНСЬКА
Санкції до сторін арбітражного розгляду для
запобігання виведенню капіталів за межі
України: нові виклики публічним інтересам в
умовах воєнного стану	16-21	Olexander GAYDULIN,
Olena PEREPELYNSKA
Sanctions to Parties to Arbitration Proceedings to
Prevent the Withdrawal of Capital from Ukraine:
New Challenges to Public Interests in the
Conditions of Martial Law
Юрій ЗАЙКА
Концептуальні підходи до розробки
загальнодержавної програми розвитку
соціального житла	22-28	Yuri ZAIKA
Conceptual Approaches to the Development of the
General State Program for the Development of
Social Housing
Владислав ТЕРЕМЕЦЬКИЙ,
Денис АСТАФ'ЄВ,
Роман САВЧЕНКО,
Остап СЕНЬКІВ
Правові засади обов'язкового медичного
страхування в Україні	29-36	Vladyslav TEREMETSKYI,
Denys ASTAFIEV,
Roman SAVCHENKO,
Ostap SENKIV
Legal Principles of Mandatory Medical Insurance
in Ukraine
Тетяна ПОПОВИЧ
Безпечно для життя і здоров'я навколишнє
природне середовище: політика проти права
особи	37-42	Tetiana POPOVYCH
Natural Environment Safe for Life and Health:
Politics versus Individual Rights
Володимир КОРОЛЬ,
Застосування економічних санкцій до
іноземних суб'єктів приватного права в умовах
викликів воєнного стану	43-50	Volodymyr KOROL,
Application of Economic Sanctions on Foreign
Private Law Entities in the Context of Martial
Law Challenges
Ярослав КИЦИК
Про концепції використання примірних та
типових договорів у вітчизняному праві	51-57	Yaroslav KYTSYK
About the Concepts of Using Model and Standard
Contracts in Domestic Law
Микола ГАЛЯНТИЧ,
Олена ПИЖОВА
Проблеми забезпечення реалізації
суб'єктивного права на житло в сучасних
умовах	58-65	Mykola HALIANTYCH,
Olena PYZHOVA
Problems of Ensuring the Implementation of the
Subjective Right to Housing in Modern
Conditions
Павло САВЧЕНКО
Теоретичні засади захисту права на веб-сайт	66-71	Pavlo SAVCHENKO
Theoretical Principles of Website Rights Protection
Алла ЗЕЛІСКО
Договірне регулювання цивільних відносин:
загальні засади	72-78	Alla ZELISKO
Contractual Regulation of Civil Relations:
General Principles
Світлана БИЧКОВА
Загальні засади розгляду і вирішення цивільних
справ з питань виховання дитини	79-86	Svitlana BYCHKOVA
General Rules for Considering and Resolving
Civil Cases on Child Education Issues

Ольга АВРАМОВА Форми систематизації житлового законодавства	87-94	Olga AVRAMOVA Forms of Housing Legislation Systematization
Віталій КОРОЛЕНКО Медіація під час судового провадження в контексті справедливості розгляду і вирішення цивільних справ	95-105	Vitalii KOROLENKO Mediation During Court Proceedings in the Context of Fairness in the Consideration and Resolution of Civil Cases
Олена ЧЕРНЕНКО Проблеми правового регулювання технологій штучного інтелекта	106-112	Olena CHERNENKO Problems of Legal Regulation Artificial Intelligence Technology
Олег СВІТЛИЧНИЙ Судове усунення практичних проблем, що виникають у зв'язку із отриманням, використанням і припиненням ліцензій	113-120	Oleg SVITLYCHNY Judicial Resolution of Practical Problems Arising in Connection with the Obtaining, Use and Termination of Licenses
Іван ТРИЛІНСЬКИЙ Правове регулювання "cookies" в Україні і світі	121-126	Ivan TRILINSKY Legal Regulation of "Cookies" in Ukraine and Worldwide
Галина МИРОНОВА Фінансово-правові чинники забезпечення суспільно значущих медичних послуг в умовах війни та повоєнного відновлення в Україні	127-135	Galyna MYRONOVA Financial and Legal Factors of Providing Publicly Significant Medical Services in the Conditions of War and Post-War Recovery in Ukraine
Вікторія ВАСИЛЬЄВА, Тетяна ПОПОВИЧ Регулювання корпоративних відносин: спрощуємо чи ускладнюємо	136-141	Victoria VASILYEVA, Tetiana POPOVYCH Regulation of Corporate Relations: Do We Simply or Complicate
Максим ГЕТМАНЦЕВ Реалізація завдань цивільного судочинства через призму цифровізації правосуддя	142-147	Maksym HETMANTSEV Implementation of the Tasks of the Civil Judiciary Through the Prism of the Digitalization of the Judiciary
Олег РЕЗНИК Щодо критеріїв медіабельності спорів у сфері інтелектуальної власності	148-153	Oleh REZNIK Regarding the Criteria of Mediatability of Disputes in the Field of Intellectual Property
Владислав ТЕРЕМЕЦЬКИЙ Медіаційна процедура у сфері права інтелектуальної власності	154-160	Vladyslav TEREMETSKYI Mediation Procedure in the Field of Intellectual Property Law
Андрій ШАБАЛІН Реалізація європейських правових стандартів у Верховному Суді Естонії при перегляді цивільних справ	161-168	Andrii SHABALIN Implementation of European legal standards in the Supreme Court of Estonia when reviewing civil cases
Сергій МИРОСЛАВСЬКИЙ Теоретичні основи стандартизації в зобов'язальному праві	169-175	Serhii MYROSLAVSKYI Theoretical Basics of Standardization in Contractual Law
Володимир ПРИМАК Ефективність механізму цивільно-правової відповідальності як передумова утвердження соціального спрямування економіки	176-183	Volodymyr PRYMAK Efficiency of the Mechanism of Civil Liability as a Prerequisite for the Development of Social Direction of the Economy

Олена ШТЕФАН Витребування доказів у справах про порушення прав на торговельні марки: новації законодавства	184-191	Olena SHTEFAN Claiming Evidence in Trademark Infringement Cases: Legislative Innovations
Володимир КОЧИН Суспільний та правовий порядок: тенденції регулювання приватних відносин у житловій сфері	192-199	Volodymyr KOCHYN Societal and Legal Order: Trends in Regulation of Private Relations in Housing Sphere
Святослав ОСТРОВСЬКИЙ Плагіат щодо творів архітектури – чи можливий?	200-206	Sviatoslav OSTROVSKY Plagiarism of Works of Architecture - is it Possible?
Ольга КОВАЛЬЧУК Моделі машинного навчання для інформаційно-правового забезпечення діяльності суду	207-214	Olga KOVALCHUK Machine Learning Models for Legal Information Support Court Activities
Юлія КЕДЯ Немайнові права автора твору за законодавством України та Франції: порівняльно-правовий аналіз	215-221	Yulia KEDYA Non-Property Rights of the Author of the Work under the Laws of Ukraine and France: Comparative Legal Analysis
Ірина ЯКОВЕЦЬ Фотографічний твір як об'єкт авторського права: договірне регулювання за законодавством України та Франції	222-227	Irina YAKOVETS Photographic Work as a Copyright Object: Contractual Regulation Under the Legislation of Ukraine and France
Валерій ПОЛЮХОВИЧ Захист економічної конкуренції в сфері інтелектуальної власності: протидія патентному тролінгу	228-237	Valerii POLIUKHOVYCH Protection of Economic Competition in the Sphere of Intellectual Property: Combating Patent Trolling
Ірина МОЛОЧНА Захист прав на торговельні марки на лікарські засоби у правових позиціях Європейського Суду Справедливості	238-247	Iryna MOLOCHNA Protection of Rights to Trademarks for Medicinal Products in the Legal Positions of the European Court of Justice
Володимир НАГНИБІДА Перспективи використання штучного інтелекту при вирішенні міжнародних комерційних спорів	248-253	Volodymyr NAHNYBIDA Prospects for the Use of Artificial Intelligence in the Resolution of International Commercial Disputes
Ганна КРУШЕЛЬНИЦЬКА Перспективи правового забезпечення функціонування ринку 3d-біопрінтингу як складова державного регулювання у сфері охорони здоров'я	254-263	Hanna KRUSHELNYTSKA Perspectives of Legal Ensuring the Functioning of the 3D Bioprinting Market as a Component of State Regulation in the Field of Health Care
Євгенія ДУЛІБА, Тетяна ПРИЛУЦЬКА Перелік об'єктів державної власності, що не підлягають приватизації в Україні: актуальні проблеми правового регулювання	264-273	Yevheniia DULIBA, Tanya PRILUTSKA The List of State Property Objects not Subject to Privatization: Current Problems of Legal Regulation
Оксана ВІННИК, Ольга ШАПОВАЛОВА Проблеми правового забезпечення стратегічного інвестування та поступу цифровізації з використанням досвіду ЄС в умовах воєнного стану та повоєнної відбудови України	274-283	Oksana VINNYK, Olga SHAPOVALOVA Problems of Legal Support for Strategic Investment and Digitalization Progress using EU Experience in Martial Status and Post -War Reconstruction of Ukraine

Олена СКОВОРОДИНА Відмежування врегулювання спору за участю судді від інших альтернативних форм врегулювання/вирішення господарського спору	284-291	Olena SKOVORODINA Distinguishing a Dispute Settlement with the Participation of a Judge from other Alternative Forms of Settlement/Resolution of an Economic Dispute
Поліна ДЕМІДОВА Імплементація базових норм регламенту № 861/2007 Європейського парламенту та Ради Європейського Союзу в процесуальне законодавство України	292-300	Polina DEMIDOVA Implementation of the Basic Provisions of Regulation (EC) no. 861/2007 of the European Parliament and of the Council into the Procedural Legislation of Ukraine
Андрій КОЛЕСНИКОВ Диджиталізація правосуддя: правова дефініція та основні ознаки	301-306	Andrii KOLESNIKOV Digitalisation of Justice: Legal Definition and Basic Features
Наталія НИКИТЧЕНКО Помилки при формування масиву інформації реєстру речових прав на нерухоме майно	307-311	Nataliia NYKYTCHENKO Errors in the Formation of an Array of Information in the Register of Real Rights to Immovable Property
Ольга ЗОЗУЛЯК Андрій СУЛИМА Сторони корпоративного договору: теоретичні підходи та законодавче регулювання	312-318	Olga ZOZULIAK, Andrii SULYMA Parties to the Shareholder Agreement: Theoretical Approaches and Legislative Regulation
Віктор ОЛЕФІР Корупційні ризики в процесі утворення і функціонування юридичних осіб публічного права	319-329	Viktor OLEFIR Corruption Risks in the Process of Establishment and Functioning of Legal Entities under Public Law
Ліліана СІЩУК Андрій ЯКУШИН Визнання корпоративного договору недійсним	330-337	Liliana SISHCHUK Andrii YAKUSHYN Recognizing the corporate agreement as invalid
Юрій БУРИЛО Проблеми законодавства щодо електронного документообігу та електронного підпису у публічних та приватних правовідносинах	338-344	Yurii BURYLO Legislation Problems Regarding Electronic Document Transfer and Electronic Signature in Public and Private Legal Relations
Частина 2		Part 2
Олеся БАТРИН Державні гарантії розвитку медичного страхування в Україні	14-19	Olesya BATRYN State guarantees for the development of medical insurance in Ukraine
Олена БЕЛЯНЕВИЧ Припинення зобов'язання зарахуванням	20-27	Olena BELIANEVYCH Termination of the obligation by set-off
Ірина БЕРЕСТОВА Реалізація юридичними особами засобів юридичного захисту: вплив порядку утворення на вичерпність засобів	28-36	Iryna BERESTOVA Implementation by legal entities legal remedies: influence of the order of creation on the exhaustion of resources
Оксана ВІННИК Роль корпоративної (інституційної) форми державно-приватного партнерства у справі стратегічного інвестування: проблеми вдосконалення правового регулювання	37-44	Oksana VINNYK The role of the corporate (institutional) form of public-private partnership in strategic investment: problems of legal improvement

Наталія ВІНТОНЯК Спільна сумісна власність подружжя та корпоративні права	45-50	Nataliia VINTONIAK Marital joint property and corporate rights
Оксана ГНАТІВ Застосування принципу свободи договору у недовірних зобов'язаннях за цивільним законодавством України	51-56	Oksana HNATIV Application of the principle of freedom of contract in non-contractual obligations under the civil legislation of Ukraine
Олена ГОНЧАРЕНКО Основні недоліки законопроектів у сфері господарювання в умовах правового режиму воєнного стану	57-65	Olena HONCHARENKO The main defects of the draft laws in the sphere of economic activity in the conditions of the legal regime of the martial state
Віктор ГОРЄВ Захист майнових інтересів учасника товариства з обмеженою відповідальністю у разі вчинення виконавчим органом збиткового (протиправного) правочину	66-71	Viktor HORIEV Protection of property interests of a shareholder of a limited liability company in case of a harmful (illegal) transaction by the executive body
Марія ГУДИМА-ПІДВЕРБЕЦЬКА, Мирослава ГУДИМА Юридична особа корпоративного типу: в пошуках єдиної термінології	72-79	Mariia GUDYMA-PIDVERBETSKA, Myroslava GUDYMA Legal entity of the corporate type: in search of a unified terminology
Ліна ДОРОШЕНКО Конфіденційність корпоративного договору як чинник його популяризації в бізнес-середовищі	80-86	Lina DOROSHENKO Confidentiality of a corporate agreement as a factor of its popularization in the business environment
Олександр ЗАЄЦЬ Особливості страхування військових ризиків для поліпшення інвестиційного клімату в Україні	87-94	Oleksandr ZAIETS Features of military risks insurance for improving investment climate in Ukraine
Юрій ЗАЙКА Житло як об'єкт спадкового договору	95-100	Yuriy ZAIKA Housing as the object of inheritance agreement
Алла ЗЕЛІСКО Правове регулювання наукових парків: крізь призму корпоративістики	101-107	Alla ZELISKO Legal regulation of science parks: through the prism of corporatism
Ольга ЗОЗУЛЯК, Вікторія КУЗИК Окремі аспекти правового регулювання членських правовідносин у невідприємницьких товариствах	108-115	Olga ZOZULIAK, Victoriia KUZYK Certain aspects of legal regulation of membership relations in non-entrepreneurial societies
Іван КАЛАУР, Марія ГУДИМА-ПІДВЕРБЕЦЬКА Юридична природа цінних паперів: концептуальні основи та нові погляди	116-125	Ivan KALAUР, Mariia GUDYMA-PIDVERBETSKA Legal Nature of Securities: Conceptual Basis and New Views
Олександр КОВАЛИШИН Приватизація як чинник формування корпоративної власності України	126-132	Oleksandr KOVALYSHYN Privatization as a factor in the formation of the structure of corporate ownership in Ukraine
Ольга КОВАЛЬЧУК Онлайн-медіація в цифровізації правосуддя	133-138	Olga KOVALCHUK Online mediation in the digitalization of justice

Іван КОСТИВ Доктрина «venire contra factum proprium» (заборона суперечливої поведінки) в приватному праві: зміст та особливості застосування	139-144	Ivan KOSTIV The doctrine of «venire contra factum proprium» (prohibition of contradictory behavior) in private law: content and features of application
Володимир КОЧИН Установа, заклад, фундація: фокуси з колами чи логічні операції з поняттями	145-152	Volodymyr KOCHYN Ustanova, zaklad, fundatsiia: tricks with circles or logical operations with concepts
Оксана КРИЛОВА Правове регулювання переговорної процедури закупівлі, придбання товарів (робіт та послуг) без проведення закупівель в електронній системі закупівель в період дії правового режиму воєнного стану в Україні: проблематика реалізації обов'язку документального обґрунтування підстав застосування	153-161	Oksana KRYLOVA Legal regulation of the negotiation procedure of procurement, purchase of goods (works and services) without procurement in the electronic procurement system during the period of martial law in Ukraine: issues of implementation of the obligation to document the grounds for application
Марія ЛОГВИНОВА Інтерес у сімейному праві: виклики чи стабільність доктрини	162-169	Mariia LOHVINOVA Interest in Family Law: Challenges or Stability of the Doctrine
Олена ПЕРЕПЕЛИНСЬКА Концептуальне розмежування термінів «регулювання» та «саморегулювання»	170-175	Olena PEREPELYNSKA Conceptual delimitation of terms “regulation” and “self-regulation”
Олег ПОЛТАВСЬКИЙ Законодавчо визначені вимоги до комерційного посередництва та представництва	176-183	Oleg POLTAVSKYY Legally defined requirements for commercial mediation and representation
Людмила РОМАНОВСЬКА Порівняльно-правовий концепт: експерт з питань права та експерт з оцінки відповідності (незалежної фахової експертизи)	184-194	Liudmyla ROMANOVSKA Comparative legal concept: legal expert and conformity assessment expert (independent professional expertise)
Ліліана СІЩУК Навігація у корпоративному управлінні: роль корпоративних прав	195-203	Liliana SISHCHUK Navigation in corporate governance: the role of corporate law
Владислав ТЕРЕМЕЦЬКИЙ, Людмила БІЛІНСЬКА Використання адвокатом медіативних технік та інструментів у кримінальному провадженні	204-212	Vladyslav TEREMETSKYI, Liudmyla BILINSKA Defence attorney's use of mediation techniques and instruments within criminal proceedings
Сергій ТЕРЕЩЕНКО Розширення взаємодії державних партнерів із приватними як об'єктивний фактор законотворення	213-218	Serhii TERESHCHENKO Expanding the interaction of public partners with private partners as an objective factor of legislation
Ольга ШАПОВАЛОВА Напрямки дослідження трудо-правового механізму адаптації ветеранів війни до цивільного життя	219-225	Olha SHAPOVALOVA Research directions of the labor-legal mechanism of adaptation of war veterans to civilian life

НАУКОВЕ ФАХОВЕ ВИДАННЯ

Науково-дослідний інститут приватного права і підприємництва
імені академіка Ф. Г. Бурчака
Національної академії правових наук України

ПРИВАТНЕ ПРАВО І ПІДПРИЄМНИЦТВО

Збірник наукових праць

Випуск 24, 2024

Частина 2.

Присвячена світлій пам'яті проф. В. А. Васильєвої

Верстка макета – Тетяна Попович

Підписано до друку 19.08.2024 Формат 60x84/8
Обл.-вид. арк. 20,92 Тираж 300 прим. Зам. № 24-004

Видавець Науково-дослідний інститут приватного права і підприємництва
імені академіка Ф. Г. Бурчака НАПрН України, вул. Раєвського, 23-а, а/с 136, м. Київ, 01042
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до державного реєстру видавців, виготівників і
розповсюджувачів видавничої продукції, серія ДК № 4758 від 07.08.2014